

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระพุทธศาสนาเป็นองค์กรหนึ่งที่เป็นพื้นฐานของสังคม เป็นรากฐานทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมในสังคมไทย วัดเป็นสถาบันทางสังคมที่ประชาชนยอมรับและผูกพันในด้านการเข้าไปรับการอบรมสั่งสอนเป็นเวลานาน และผู้ที่มีหน้าที่ให้การอบรมสั่งสอนประชาชนให้ได้รับความรู้ ทั้งทางคฤหัสถ์ และคฤหัสถ์ในรูปลักษณะของการให้การศึกษา การเผยแผ่ธรรม การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การรักษาพยาบาล การสงเคราะห์ผู้ยากไร้ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นภารกิจของสงฆ์ ทั้งสิ้นพระสงฆ์เป็นผู้นำชุมชนในทางด้านจิตใจเสริมสร้างศีลธรรม สติปัญญาที่ถูกต้องแก่ชุมชน บทบาทนี้เป็นบทบาทสำคัญยิ่ง เป็นรากฐานของความเจริญ ความสุขของสังคมอย่างแท้จริง

ปัจจุบันชาวไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา จากข้อมูลสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีพุทธศาสนิกชนทั่วประเทศ จำนวน ๕๗,๑๕๗,๗๕๑ คน จากประชากรของประเทศทั้งสิ้น จำนวน ๖๕,๙๒๖,๒๖๑^๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๔ พระพุทธศาสนาจึงถือได้ว่าเป็นพื้นฐานและเป็นแกนของวัฒนธรรมไทยทุกสาขา ชุมชนย่อยของชาวไทยทั่วประเทศไม่ว่าจะเป็นหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือจังหวัด จะเห็นว่ามีชุมชนไทยพุทธอยู่เป็นส่วนใหญ่ เครื่องหมายของชุมชนไทยพุทธ คือ “วัด” จากการสำรวจของกองพุทธศาสนสถาน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ พบว่า วัดพุทธในประเทศไทยที่มีพระสงฆ์ อยู่จำ พรรษา มีจำนวน ๓๗,๑๐๐ แห่ง มีจำนวนพระสงฆ์ ๒๙๑,๑๑๖ รูป สามเณร ๗๐,๔๐๘ รูป^๒

พระพุทธศาสนาจึงนับได้ว่ามีบทบาทโดดเด่นอย่างยิ่งต่อสังคมไทย ชาวพุทธยังภาคภูมิใจในบทบาทของวัดและพระสงฆ์ว่า สามารถเป็นผู้นำทางด้านสติปัญญาแก่สังคม และเป็นศูนย์รวมของทุกสิ่งทุกอย่าง แต่การที่จะพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์รวมหรือศูนย์กลางของชุมชนให้สำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายได้นั้น วัดจะต้องดำเนินการในสิ่งต่อไปนี้โดยลำดับ คือ ประการแรก วัดต้องจัดและพัฒนากิจกรรมของวัดให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยรอบวัดให้มากที่สุด ประการที่สองวัดต้องจัดการปกครองพระภิกษุสามเณรภายในวัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ส่งเสริมคนรอบวัดหรือคนในชุมชนนั้น ให้มาบวชเรียนตามพระธรรมวินัยที่วัดนั้น ให้มากที่สุด และประการสุดท้าย วัดต้องจัดการพัฒนาบริเวณอาคารสถานที่เสนาสนะของวัด ให้สะอาดเรียบร้อยและร่มรื่นเหมาะสมกับสภาพความต้องการและความจำเป็นให้มากที่สุด

ความสำเร็จของวัดในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนมาก ขึ้นอยู่กับการบริหารหมู่คณะ หรือการปกครองดูแล ตลอดจนทั้งแนะนำสั่งสอนอบรมพระภิกษุ สามเณร คฤหัสถ์ ที่มาอยู่ในวัดให้ประพฤติตนอยู่ในธรรมวินัย ตัวผู้บริหารถือได้ว่าเป็นผู้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่

^๑สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๕๓ : ออนไลน์ <http://www.nso.go.th/> (เข้าถึงเมื่อ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๕).

^๒สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๓ : ออนไลน์ <http://www.onab.go.th/> (เข้าถึงเมื่อ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๕).

ได้รับอำนาจอันชอบธรรมในการจัดการบริหาร สถาบันวัดในพระพุทธศาสนาก็เช่นเดียวกัน ตามกฎหมายของบ้านเมือง ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศของมหาเถรสมาคม ซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดของคณะสงฆ์ไทย และเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารหมู่คณะ เป็นหัวหน้าสงฆ์ในวัดก็คือเจ้าอาวาสนั่นเอง พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่เจ้าอาวาสในแต่ละวัดจะต้องดำรงบทบาทในการปฏิบัติภารกิจตามที่คณะสงฆ์ได้กำหนดไว้^๓

วัดในปัจจุบันได้ดำเนินการกิจการตามที่คณะสงฆ์กำหนด โดยมีได้ละเลยบทบาทหน้าที่ของการเป็นศูนย์กลางของชุมชน ทั้งด้านการศึกษา และการศึกษาสงเคราะห์ประชาชน ตามศักยภาพของวัด และวัดยังคงมีความสำคัญต่อชุมชนและมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนคู่กับสถาบันทางสังคมในชุมชน เช่น โรงเรียน บ้านและราชการ โดยเหตุที่วัดเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีการจัดองค์กรที่เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมใดๆ ของวัดต้องสอดคล้องกับภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองสูงสุดของคณะสงฆ์คือ มหาเถรสมาคม ซึ่งกำหนดภารกิจของวัดไว้ ๖ ด้าน สรุปได้ ดังนี้

๑. งานปกครอง หมายถึง ภารกิจที่เจ้าอาวาสดำเนินการสอดส่องดูแล รักษา ความเรียบร้อยดีงามแก่พระภิกษุสามเณรที่อยู่ในวัดหรือในเขตปกครอง

๒. งานศาสนศึกษา หมายถึง ภารกิจวัดในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ ทั้ง แผนกธรรม แผนกบาลี และแผนกสามัญศึกษา เป็นต้น

๓. งานการศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง ภารกิจวัดในการดำเนินการศึกษา ที่มุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน เป็นต้น

๔. งานเผยแผ่ศาสนาธรรม หมายถึง การประกาศพระพุทธศาสนาให้ประชาชนได้รับทราบในทุกๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรม และน้อมนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเทศนา การบรรยายธรรม เป็นต้น

๕. งานสาธารณสงเคราะห์ หมายถึง การดำเนินการช่วยเหลือสังคมทางด้านวัตถุในรูปแบบต่างๆ ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย เช่น การใช้วัดเป็นที่บำเพ็ญกุศลเกี่ยวกับการเกิด เจ็บ ตาย การช่วยเหลือการสงเคราะห์ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่างๆ

๖. งานสาธารณูปการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาวัดด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ภายในวัด

การปฏิบัติงานตามภารกิจทั้ง ๖ ด้านของวัดถือเป็นภารกิจสำคัญที่จะนำวัดไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์รวมหรือศูนย์กลางของชุมชนได้ ซึ่งทุกวัดได้ปฏิบัติภารกิจเหล่านี้ตามศักยภาพของวัดที่อาจอ่อนด้อยหรือโดดเด่นในบางด้าน และในการพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นคนดีมี

^๓ สุทธิพงศ์ ดันตยาพิศาลสุทธิ, พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม พร้อมด้วยระเบียบและคำสั่งมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวกับการคณะสงฆ์และการพระศาสนา, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๔๑), หน้า ๗

คุณธรรมและจริยธรรมที่พึงปรารถนาในสังคมได้นั้น ต้องประกอบด้วยบทบาทที่พึงประสงค์ของสังคม ชุมชน และนโยบายรัฐที่เหมาะสมกับสภาพการณ์

การสาธารณสงเคราะห์ เป็นกิจกรรมที่วัดหรือพระภิกษุสงฆ์ดำเนินการเพื่อให้เป็น สาธารณประโยชน์ด้านสังคมสงเคราะห์ ทั้งการสงเคราะห์บุคคลและสาธารณสงเคราะห์ แยกโดย ลักษณะ มี ๔ ประการ คือ^๔

๑) **การดำเนินการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล** ได้แก่ การที่วัดหรือคณะสงฆ์ดำเนินการเอง ซึ่งกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มิวัตถุประสงค์ให้เป็นสาธารณประโยชน์ เช่น กิจการหน่วยอบรม ประชาชนประจำตำบล กิจการห้องสมุดเพื่อประชาชน เป็นต้น

๒) **การช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการของผู้อื่นเพื่อสาธารณประโยชน์** ได้แก่ การช่วยเหลือ สนับสนุนส่งเสริมกิจการของรัฐหรือของเอกชนหรือผู้ใดผู้หนึ่งดำเนินการ และการนั้นเป็นไปเพื่อการ สาธารณประโยชน์

๓) **การช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติ** ได้แก่ การสร้างถนน สร้าง โรงพยาบาลและจัดซื้อเครื่องมือแพทย์ และอื่นๆ ซ่อนนี้ มุ่งเอาเฉพาะการช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อัน เป็นของสาธารณประโยชน์

๔) **การช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนทั่วไป** ได้แก่ การช่วยเหลือประชาชนในการที่ควร ช่วยเหลือ เช่น จัดตั้งหน่วยอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับภัยพิบัติทั้งด้าน ไฟไหม้และน้ำท่วม พร้อมมอบเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย

การสาธารณสงเคราะห์ จึงเป็นการแสดงบทบาทของพระภิกษุสงฆ์ ในด้านสังคม สงเคราะห์ ทั้งการสงเคราะห์บุคคลและสาธารณสงเคราะห์ โดยมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้นำชุมชนในการ บริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ เพราะพระภิกษุสงฆ์เป็นศูนย์กลางเชื่อมประสานระหว่างคน จนกับคนรวย ปัจจัยที่ได้รับบริจาคมา พระภิกษุสงฆ์ก็ใช้ทำประโยชน์เป็นสาธารณกุศล และช่วยเหลือ บุคคลผู้ขาดแคลนและด้อยโอกาสดังกล่าวแล้ว

จะเห็นได้ว่า การสาธารณสงเคราะห์ เป็นงานสำคัญของคณะสงฆ์ เป็นกิจการอันหนึ่ง ของคณะสงฆ์ เช่นเดียวกับการสงเคราะห์ด้านอื่นๆ ซึ่งวิธีการดำเนินงานนั้น จะต้องเป็นไปตามที่ กำหนดในระเบียบมหาเถรสมาคม และในอำนาจหน้าที่ของบทบาทพระสงฆ์ จึงกล่าวได้ว่า การสา ธารณสงเคราะห์ เป็นกิจการของคณะสงฆ์โดยแท้^๕

วัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นอีกวัดหนึ่งที่ได้ดำเนินการ ตามหลักกิจการคณะสงฆ์ ทั้ง ๖ ด้าน ไว้ ดังนี้

๑.งานปกครอง เป็นภารกิจที่เจ้าอาวาสทุกรูปนับตั้งแต่เจ้าอาวาสรูปแรกคือ พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญานันทะภิกขุ) จนมาถึง เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน คือพระธรรมวิมลโมลี (รุ่งน ธีรปัญโญ ป.ธ.๙) ได้ดำเนินการสอดส่องดูแล รักษาความเรียบร้อยดีงาม เพื่อให้พระภิกษุสามเณร

^๔ พระเทพปริยัติสุธี (วรวิทย์ คงคปณฺโณ), เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่องการคณะสงฆ์และการ พระศาสนา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๕๗-๕๘.

^๕ สุทธิพงศ์ ดันตยาพิศาลสุทธิ, พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม พร้อม ด้วยระเบียบและคำสั่งมหาเถรสมาคมเกี่ยวกับการคณะสงฆ์และการศาสนา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการ ศาสนา, ๒๕๔๑), หน้า ๙.

ที่อยู่ในวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ปฏิบัติตามพระวินัยกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง กฎมหาเถรสมาคม หรือพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราชและกฎระเบียบของทางวัด

๒. งานศาสนศึกษา เป็นภารกิจที่ทางวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ได้จัดการศึกษา พระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ ทั้ง แผนกธรรม และแผนกบาลี นอกจากนี้ยังรวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนพระภิกษุสามเณรศึกษาพระปริยัติธรรมทุกๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย เช่น การมอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรที่สอบไล่ได้ เป็นต้น

๓. งานการศึกษาสงเคราะห์ เป็นภารกิจของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ที่ได้ดำเนินการศึกษา ที่มุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการจัดการศึกษาในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กและเยาวชน ในโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัด การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษาที่เข้ามาอาศัยพึ่งพิงทางวัด เป็นต้น

๔. งานเผยแผ่ศาสนาธรรม วัดชลประทานรังสฤษฎ์ ได้ทำการประกาศพระพุทธศาสนาให้ประชาชนได้รับทราบในวิธีต่างๆ ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมและน้อมนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเทศนา การบรรยายธรรม การแสดงปาฐกถา และการเสวนาธรรม ทั้ง ในวัดและนอกวัด และทางสถานีวิทยุกระจายเสียง รวมทั้ง การเผยแผ่ด้วยสื่อต่างๆ เช่น VCD MP3 หนังสือธรรมะ เป็นต้น

๕. งานสาธารณสงเคราะห์ เป็นภารกิจที่ทางวัดได้ดำเนินการช่วยเหลือสังคมทางด้านวัตถุในรูปแบบต่างๆ เช่น การสร้างตึกผู้ป่วยให้กับโรงพยาบาล การสร้างโรงพยาบาลการใช้วัดเป็นบำบัดเพ็ญกุศลเกี่ยวกับการเกิด เจ็บ ตาย การช่วยเหลือการสงเคราะห์ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติ การจัดฝึกอบรมอาชีพต่างๆ แก่ประชาชน และการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่างๆ

๖. งานสาธารณูปการ เป็นภารกิจที่ทางวัดชลประทานรังสฤษฎ์ได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาวัดด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ภายในวัด เพื่อให้มีสภาพเรียบร้อยและมั่นคงแข็งแรง สามารถใช้สอยได้ตลอดไป

ทางผู้วิจัยได้มีความสนใจต่องาน **ด้านสาธารณสงเคราะห์** เพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชนเป็นอย่างดีและกว้างขวางจึงได้ทำการวิจัย เรื่องบทบาทด้านการจัดสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ขึ้นมา

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์และประชาชนต่อบทบาทด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์และประชาชนต่อบทบาทด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อบทบาทการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

๑.๓.๑ ขอบเขตการวิจัยในด้านเนื้อหา

- (๑) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ ในด้านการสาธารณสงเคราะห์
- (๒) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ ในด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ใน ๔ ด้าน คือ
 - ๑) การดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล
 - ๒) การช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการของผู้อื่นเพื่อสาธารณประโยชน์
 - ๓) การช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติ
 - ๔) การช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนทั่วไป

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

- (๑) พระสงฆ์ที่จำพรรษาภายในวัดชลประทานรังสฤษฎ์ จำนวน ๒๐๐ รูป
- (๒) ผู้นำชุมชน ข้าราชการ และ ประชาชนทั่วไป ที่เข้ามาฟังธรรมและร่วมกิจกรรม ณ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ โดยเฉลี่ยเดือนละ ๓๐๐ คน

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย วัดชลประทานรังสฤษฎ์ (พระอารามหลวง) อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๕๕ ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๕ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

- ๑.๔.๑ ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์และประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นอย่างไร
- ๑.๔.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์และประชาชนต่อบทบาทด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นอย่างไร
- ๑.๔.๓ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อบทบาทด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีอะไรบ้าง

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

พระสงฆ์และประชาชนมีความเห็นต่อบทบาทด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน

๑.๖. นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

บทบาท หมายถึง การกระทำ หรือการปฏิบัติของพระสงฆ์ หรือเป็นกิจกรรมของวัดและพระสงฆ์ ภายในวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภอบางเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสงเคราะห์

การสาธารณสงเคราะห์ หมายถึง การกิจที่วัดดำเนินการช่วยเหลือสังคมทางวัตถุในรูปแบบต่างๆ ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยและการกิจด้านสาธารณสงเคราะห์ ได้แก่ การให้วัดเป็นสถานที่บำเพ็ญกุศลเกี่ยวกับเรื่อง เกิด แก่ เจ็บ ตาย โดยมุ่งให้ประชาชนได้มีการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา การสงเคราะห์พระภิกษุสามเณรและวัดที่ประสบภัยและขาดแคลนการจัดตั้งกองทุนหรือมูลนิธิเพื่อช่วยเหลือเด็ก เยาวชนและประชาชนที่อยู่ในภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี การบริจาคทรัพย์สินสร้างโรงพยาบาล โรงเรียนหรือสถานที่ทางราชการการช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เป็นต้น

การดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล หมายถึง การที่วัดหรือคณะสงฆ์วัดชลประทานรังสฤษฎ์ดำเนินการเองซึ่งกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มิว่าวัตถุประสงค์ให้เป็นสาธารณประโยชน์ เช่น กิจการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล กิจการห้องสมุดเพื่อประชาชน จัดอบรมวิชาชีพให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น

การช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการของผู้อื่นเพื่อสาธารณประโยชน์ หมายถึง การช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมกิจการของรัฐหรือของเอกชนหรือผู้ใดผู้หนึ่งดำเนินการ และการนั้น เป็นไปเพื่อการสาธารณประโยชน์ เช่น การพัฒนาหมู่บ้าน การพัฒนาตำบล ขุดสระน้ำขนาดใหญ่ เพื่อเป็นแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การจัดหาทุนเพื่อการสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์

การช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติ หมายถึง การสร้างถนนขุดลอกคูคลอง การสร้างโรงพยาบาลและจัดซื้อ เครื่องมือแพทย์ การสร้างประปาหมู่บ้าน การสร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้า การปลูกต้นไม้ และอื่นๆ ข้อนี้มุ่งเอาเฉพาะการช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นของสาธารณประโยชน์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์

การช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนทั่วไป หมายถึง การช่วยเหลือประชาชนในการที่ควรช่วยเหลือ เช่น การจัดตั้ง หน่วยอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย ช่วยเหลือประชาชน ทั้งด้านไฟไหม้และน้ำท่วม พร้อมทั้งมอบเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย หรือในยามปกติก็ตั้ง กองทุนทำอาหารเลี้ยงเด็กกำพร้าและเด็กด้อยโอกาสของวัดชลประทานรังสฤษฎ์

วัดชลประทานรังสฤษฎ์ หมายถึง วัดที่ตั้งอยู่ เลขที่ ๗๘/๘ หมู่ที่ ๑ ถนนติวานนท์ ตำบลบางตลาด อำเภอบางเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๖.๑ ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์และประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภopakเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๑.๖.๒ ทำให้ทราบผลเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์และประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภopakเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๖.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อบทบาทด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ อำเภopakเกร็ด จังหวัดนนทบุรี